

Tako sim bil malo po malim Rim na vse kraje ogledal. Poslednjič sim hotel tudi še saj slovečejši spominke okrog mesta viditi, in sim šel naprej po Ostienski cesti (Via Ostiensis) cerkev sv. Pavla ogledat. Tu pridem, še v mestnim ozidji, k drugemu precej velicimu griču, ki mu Čepinjski grič (Monte testaccio) pravijo. Ta grič ni nič družiga ko silno velik kup razbitih opék in drugih čepinj ubite lončene posode. V griču je okrog in okrog vse polno vinskih hramov, ki so poleti prav hladni.

Malo naprej stoji poleg ceste sred mestniga zida Cestjev spominek (Cajus Cestius) ali grob, krasna, 165 rimskih pedí visoka piramida, ki je od zunaj vsa iz lepiga rezaniga kamna. Od te piramide do cerkve sv. Pavla je še skoraj pol ure. Sred poti stoji na levi pri cesti majhna kapelica, ki jo „Domine quo vadis“ imenujejo, zato ker je sv. Peter Kristusa, ki ga je bil, kakor pravijo, tu srečal, tako prašal. — Svetiga Pavla cerkev, ki je bila ponoči med 13. in 14. mal. serpana 1823 pogorela, še ni dodelana, pa si močno in čversto prizadevajo, jo kmalo ali saj do svetiga leta 1850 dodelati. Silno velika in lepa je, — le škoda, de v samotnim, zlo nezdravim kraji stoji, in de jo o povodnjih Tibera doseže.

Potem sim se podal k Scipionovim grobam med Apjevo in Latinsko cesto (Via Appia — Via Latina extra Portam Capenam); pa nisim družiga vidil, ko neke sežnje dolgo jamo. Kar je nekda v jami ali v grobih bilo, so vse raznesli. — Tu blizo sim ogledal tudi cerkev sv. Sebastiana, pri kateri so sloveče grobnice (katakombe), v katerih je, kakor pravijo, čez 100.000 mučencov pokopanih. Ko sim v njih krog hodil, se mi je zdelo, kakor de bi bil v Idriškim rudniku, le jame so nižji in ožji. Kaj so te katakombe v začetku bile, mende nihče ne vé; narberže so jame, ki so jih v silno starih časih malo po malim naredili, ki so tisto rudečkasto — semtertje pa tudi černo — zemljo kopali, ki ji „pocolana“ pravijo, in ki se posebno pri zidanji v vodi rabi. Menih, ki mi jih je kazal, mi je terdil, de so čez 5 laških milj dolge.

Od tod sim šel naprej po stari Apjevi cesti do groba Cecilie Metele, ki je, desiravno nekoliko poškodovan, vendar še eden nar lepših starih spominkov. Ko grad stoji na veršiču poleg ceste krasna okrogla mrtvaška zidanca z napisom: „Cæcilia. Q. Cretici. F. Metellæ. Crassi“. — To je res spominek, de je kaj. Koliko že sam ta napis opomni in pové!

Slovanski popotnik.

Spisuje Fr. Cegnar.

* V Ljubljani je na svetlo prišla iz spisál Jaisa poslovenjena povest: *Tine in Jerica*, namenjena za kmečke ljudi. Velja 15 kr.

* V Celovcu je ravno izdana nova knjižica pod naslovom: „Lepo darilo za pridne šolarčke“, ki obseže, kakor „Bčela“ pravi, štiri prav prijetne pripovedi za poduk in kratek čas, namreč: Bratec in sestra, car Veliki Peter, tesar v Zardamu, David in Goliat, in Jaroslav.

* Slovanstvo šteje zdaj 22,340.000 katolčanov, 54,011.000 pravoslavni Gerkov, 1,531.000 protestantov, in okoli 800.000 muhamedanov.

* Na Serbskem je malo hudodelcev. V glavni ječi Topčideru je 160 oseb zapetih, in tako pride na 65.000 prebivavcev eden zločin.

* Naj večí Slovan, kar zadene telesno postavo, je bil brez dvombe Poljak Peter Tichan, ki je v letu 1825 še le 29 let star, umerl. Meril je 8 čevljev in 7 palcev, tedaj je bil skoraj poldrugi seženj velik.

* 22. avgusta so se zbrali v Zagrebu deležniki

narodniga gledišča, za kterega se je do zdaj 55.400 gold. nabralo. Društvo se je za vstanovljeno izreklo in bo postave, ko bodo zdeljane, visoki banski vladi v poterjenje predložilo. Nekteri udi so bili naprošeni v Zagrebu še delnice nabirati; v drugih mestih so se pa v ravno ti namen podružnice osnovali. Pričakovati je tedaj, da se bode 100.000 gold. za to narodno napravo nabralo.

* Pri g. Zupanu v Zagrebu se tiskajo nekatere nove izdanja starih dobrovniških pisateljev, kakor: „Sofokleova Elektra“; tragedia v hervaški jezik prestavljena po Dominiku Zlatariču. „Ljubomir“, povest Torquata Tassa, prestavil Dominik Zlatarič. „Različne pesmi“ (izvirne) Dominika Zlatariča. Potem „Hekuba“, tragedia v 5 djanjih, v hervaški jezik prestavljena po Vetrancu Čavčiču Dubravčanu.

Novičar iz slovanskih krajev.

Iz Radgone 29. avg. Te dni sim bil pri šolski preskušnji v fari s. Petra zvon Radgone. Lepo pridno sta se mogla častita gospoda kateheta J. H. in F. R. skozi leto z otroci v domačem jeziku pečati, ker otroci so tako čversto in gladko odgovarjali, da je bilo veselje slišati. Žalibog le, da se slovenšina samo pri kersanskim nauku rabi in enmalo v pisanji, akoravno je število otrok prek 360, med kterimi je čez 320 slovenskih. Bog daj bolje! Kar vinograde dotiče, bode branje in vino, ako Bog da, večidel dobro, semtertje pa tudi slabo, posebno kde je toča poškodila. Plesnina grojzda se tudi na nekterih krajih kaže, vendar se nadjamo, da se ne bo preveč razširila in veseliga upanja nogradnikov vničila. Kerčmarji ogerskiga vina kupujejo; zato domače zaoštaja, vendar se sliši, da to dolgo terpelo ne bo, ker našim ljudem ne godi dobro. Družiga sadja je čisto malo, zvon sliv na nekterih krajih. Franc Jančar.

Na Pahorji na Stajarskem. L. Prav žal nam je, da z odhodom častitega gosp. dopisnika Xp. iz Celja je vtihihlo tako hasno in potrebno razglasovanje sodniških preiskav in razsodb v zadevi hudodelstev. Kaznovanje hudodelcev naj bi druge svarilo in strašilo, da bi hudo ne delali; kako jih pa bo strašilo, ako nič o tem ne zvejo? Dobro bi tedaj bilo, da bi se saj obsodbe hudodelnikov prav po domače z vsimi okoljšinami v domačem jeziku obče razglasovale. V Dunajskih časnikih se berejo mnogokrat sodniške obravnave in sodbe popisane, kar gotovo ni brez občjega prida; pri nas sedaj ni duha ne sluha o tem. Vém, da vradniki nimajo dolžnosti se s tem pečati, pa želeti bi vendar bilo, da, kakor drugod, bi se tudi pri nas priložnost dala, da bi se saj važniši obravnave očitno naznanovale. Rado in gotovo s pridom bi se take reči brale v domačem jeziku po domače povedane, ker ni res, da slovensko ljudstvo nič ne bere in da mu ni za svoj jezik nič mar, čeravno nekteri naših županov naš častitljivi jezik zatajujejo, kot nekda sv. Peter Kristusa, in nemčarijo, da vse prek letí. Da resnico govorim, vam podam tu prepis nekega tacega pisma, ki se takole glasí: An N. N. von L. Nr. 25 — Den ist Abgebrend Das Haus und Ale Uiberg Gebeid mit Ale Ein Richtung Uiktual und Mobilar Formeg Den — 851 im Ist Von Gemeinde Amt Bebiligt und Passirt Die Netige Bamholtz zu Biten und Samle“. — Niso to prave marine mērdjelice? Več o takim spakovanji govoriti, bi bilo vodo v Dravo nositi.

Od sv. Bolfenka med Višom in Ternovci 25. avg. Letošne letine se ljudje tudi pri nas veselijo, ker je na polji vse čerstvo in zdravo. O gnjilobi grojzda še nikdo ne toži. Vinorejci bodo skoro mogli štiri leta suhe sode za pripravo nabijati in zamakati. Terta obi-